

Folketinget — Europaudvalget

Christiansborg, den 15. februar 2007

Folketingets faste repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Krav om ny EU-traktat fra Holland og Frankrig

Resumé

To interessante bud på et nyt EU-traktatgrundlag blev i den forgangne uge offentliggjort i Holland og Frankrig.

Hollands nye koalitionsregering, ledet af Jan Peter Balkende, har fremlagt sit regeringsprogram med landets bud på en ny "Europa-politik". Ifølge dette program, vil den nederlandske regering arbejde for, at de nationale parlamenters rolle styrkes i traktaten. Samtidig ønskes indført, en klarere kompetencefordeling mellem medlemsstaterne og EU ud fra hensynet til nærhedsprincippet. Hertil kommer, at der skal vedtages aftaler om forholdet mellem de indre marked og den offentlige sektor. Spørgsmålet om hvorvidt der er behov for en ny folkeafstemning, vil blive overladt til det nederlandske statsråd.

Budet fra Frankrig kommer fra formanden for Europaudvalget i den franske Nationalforsamling, Pierre Lequiller,. Lequiller forslår, at der indkaldes en ny regeringskonference, som indledes medio 2007, med henblik på at forhandle en *institutionel traktat*. Den nye traktat skal overtage alle institutionelle bestemmelser fra forfatningstraktaten og træde i kraft inden valget til Europa-Parlamentet i 2009. Der skal senere indkaldes en anden regeringskonference (og eventuelt et nyt konvent), som skal vedtage en traktat om EU's øvrige politikområder.

To interessante bud på et nyt EU-traktatgrundlag blev i den forgangne uge offentliggjort i Holland og Frankrig.

De kom fra formanden for Europaudvalget i den franske Nationalforsamling, Pierre Lequiller, og fra den nye hollandske regering, ledet af tidligere statsminister Jan Peter Balkenende. Der synes således at være tegn på en større vilje til at finde politiske løsninger på problemet i disse to lande.

Den hollandske regerings udspil

Selvom afsnittet om EU i det nye hollandske regeringsprogram ikke er særlig omfattende, er det det første (offentlige) bud på landets position i forbindelse med en eventuel regeringskonference.

Først og fremmest ønsker den hollandske regering en ny traktat, men det fremgår også, at betegnelsen "forfatning" skal opgives.

Den nye traktat skal, ifølge regeringen, indføre en stærkere kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet og danne grundlag for en forbedret demokratisk kontrol sammenlignet med forfatningstraktatens bestemmelser. I den forbindelse ønsker den hollandske regering at tildele de nationale parlamenter en større rolle i traktaten, og åbne op for muligheden for indførelsen af et såkaldt "**rødt kort**", som skal give de nationale parlamenter mulighed for at tvinge Kommissionen til at trække et forslag tilbage, såfremt det vurderes, at det ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet¹. Hvordan denne nye beføjelse skal fungere i praksis er ikke beskrevet nærmere i regeringsaftalen.

Den hollandske regering vil også arbejde for, at der indføres en klar "kompetencefordeling" i traktaten mellem medlemsstaterne og EU.

¹ Ifølge forfatningstraktaten får de nationale parlamenter mulighed for at kontrollere, at nærhedsprincippet overholdes. Det sker gennem et såkaldt "tidligt varslingsystem" (kaldet et "gult kort"). Ifølge denne procedure kan de nationale parlamenter fremsende en begrundet udtalelse inden for de første 6 uger efter, at et forslag er blevet fremsendt, hvis de finder det krænker nærhedsprincippet. Herefter er Kommissionen, Ministerrådet og Parlamentet forpligtede til at tage hensyn til udtalelsen. Såfremt en tredjedel af parlamenterne finder, at forslaget ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, skal det dog tages op til fornyet overvejelse. Under forhandlingerne i konventet, blev et mere forpligtende system forslået, ifølge hvilket Kommissionen var "forpligtet" til at trække sit forslag helt tilbage (kaldet et rødt kort). Dog viste det sig, at der ikke var opbakning herfor under forhandlingerne.

Hertil kommer, at regeringen ønsker at forhandle en "aftale"² om det indre markeds forhold til den offentlige sektor for så vidt angår pensioner, social sikring, skatter, uddannelse og sundhedstjenester.

Der ønskes også nye aftaler om følgende emner:

- Forbedring af EU's konkurrenceevne.
- Miljøpolitikken.
- Energipolitikken.
- Asyl og indvandring.
- EU's eksterne forbindelser.
- Bekæmpelsen af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet.

Traktaten skal også gøre det muligt at tildele et ansøgerland status som "associeret" EU-medlemsstat.

Endelig har den hollandske regering besluttet, at det hollandske Statsråd skal tage stilling til, hvorvidt det er nødvendigt at sende resultatet af en ny regeringskonference til folkeafstemning i Holland.

Lequillers forslag

Budet fra Frankrig kommer fra Pierre Lequiller, som er mangeårig formand for den franske Nationalforsamlings Europaudvalg,

Forslaget er interessant, dels fordi det nyder stor opbakning hos flere toneangivende medlemmer af den franske Nationalforsamling, dels fordi kilder i Europa-Parlamentet har udtalt, at forslaget er støttet af den konservative franske præsidentkandidat Nicolas Sarkozy samt en række EU-kommissærer.

Ifølge Lequiller skal et EU vedtage et nyt traktatgrundlag i to faser, som samlet set indebærer, at **essensen af forfatningstraktaten bevarer**.

Først skal EU-landenes regeringer vedtage en **institutionel traktat**, som indeholder bestemmelser fra forfatningstraktatens del 1³ samt (visse) nye bestem-

² Det fremgår ikke af teksten om disse aftaler skal være en del af traktaten, erklæringer vedtaget af regeringskonferencen eller noget andet.

melser fra forfatningstraktatens del 3⁴ - hovedsagligt bestemmelserne om FUSP, stemmereglerne og den såkaldte generelle passerelle-bestemmelse, hvor beslutningsproceduren i Rådet kan ændres fra enstemmighed til kvalificeret flertalvedregel. Hertil kommer, at visse bestemmelser fra del 4⁵, som er nødvendige for gennemførelsen af de to første dele, tages med. Den institutionelle traktat skal forhandles på plads på en regeringskonference, som starter ved slutningen af det tyske formandskab og afsluttes i løbet af 2008. Medlemsstaterne skal have tilendebragt deres ratifikation af Traktaten, således at den kan træde i kraft inden valget til Europa-Parlamentet i 2009. Regeringskonferencen skal inddrage både Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter.

Lequiller forslår, at Charteret om grundlæggende rettigheder (del 2 fra Forfatningstraktaten) eventuel også integreres i den institutionelle traktat – f.eks. som et bilag.

Lequiller forestiller sig derefter, at der skal indledes nok en regeringskonference, eller evt. et konvent i løbet af andet halvår 2007, som skal forhandle yderligere en traktat på plads. Disse forhandlinger må gerne tage længere tid – evt. helt indtil 2009. Denne traktat skal indhold EU's øvrige politikker. Hertil skal muligheden for at give nye ansøgerlande status som "associerede EU-medlemsstater" undersøges, EU's system for egne indtægter skal kigges igennem, og det skal undersøges om en ny "procedure for traktatændringer" er nødvendig.

Denne traktat skal ligge klar i løbet af 2010.

Med venlig hilsen

Mongin Forrest
(Tlf. 11168)

³ Forfatningstraktatens del 1 indeholder bestemmelserne om EU's værdier, mål, institutioner og beslutningsprocedurer.

⁴ Del 3 er langt den største af traktatens fire dele og indeholder de fleste af traktatens mange konkrete retsgrundlag for de mange specifikke politikområder – såsom fiskeri, miljø og landbrug – beskrives.

⁵ Del 4 indeholder afsluttende bestemmelser, som bl.a. handler om, hvornår traktaten træder i kraft, og hvordan den kan ændres.